

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.2.2015
COM(2015) 81 final

ΔΕΣΜΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Το πρωτόκολλο του Παρισιού: ένα σχέδιο στρατηγικής για την αντιμετώπιση της
παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής μετά το 2020**

{SWD(2015) 17 final}

Περιεχόμενα

1.	Σύνοψη.....	3
2.	Το πρωτόκολλο του Παρισιού.....	5
3.	Εξασφάλιση φιλόδοξων μειώσεων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου	7
3.1.	Ο στόχος της ΕΕ για το 2030 και η εθνικά καθορισμένη πρόθεση συνεισφοράς.....	7
3.2.	Κατανομή της παγκόσμιας προσπάθειας.....	7
4.	Εξασφάλιση δυναμισμού μέσω τακτικής επανεξέτασης των στόχων.....	9
5.	Ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας.....	10
6.	Επίτευξη ανθεκτικότητας έναντι της κλιματικής αλλαγής μέσω προσαρμογής	10
7.	Προώθηση της εφαρμογής και της συνεργασίας.....	11
7.1.	Κινητοποίηση δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης για το κλίμα	11
7.2.	Κλιμάκωση της διεθνούς συνεργατικής δράσης	12
7.3.	Υποστήριξη της ανάπτυξης και της χρήσης τεχνολογιών για την προστασία του κλίματος.....	13
7.4.	Ανάπτυξη ικανοτήτων	13
8.	Κινητοποίηση άλλων πολιτικών της ΕΕ.....	14
9.	Επόμενα βήματα	15

1. ΣΥΝΟΨΗ

Σύμφωνα με τα πρόσφατα πορίσματα της διακυβερνητικής επιτροπής για την αλλαγή του κλίματος (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC), εάν δεν αναληφθεί επείγοντως δράση, η αλλαγή του κλίματος θα έχει σοβαρές, εκτεταμένες και μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στους ανθρώπους και στα οικοσυστήματα όλου του πλανήτη. Για να περιοριστεί η επικίνδυνη αύξηση της παγκόσμιας μέσης θερμοκρασίας κάτω από 2 °C σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα (στόχος της μη υπέρβασης των 2°C), θα απαιτηθεί ουσιαστική και συνεχής μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από όλες τις χώρες.

Αυτή η παγκόσμια μετάβαση σε χαμηλά επίπεδα εκπομπών μπορεί να επιτευχθεί χωρίς να τεθούν σε κίνδυνο η ανάπτυξη και η απασχόληση και μπορεί να προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες για την αναζωογόνηση της οικονομίας στην Ευρώπη και παγκοσμίως. Η δράση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής συνεπάγεται επίσης σημαντικά οφέλη για την ευημερία των πολιτών. Η καθυστέρηση της μετάβασης αυτής θα αυξήσει, ωστόσο, το συνολικό κόστος και θα περιορίσει τις επιλογές για την αποτελεσματική μείωση των εκπομπών και την προετοιμασία για τις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος.

Όλες οι χώρες πρέπει να ενεργήσουν επείγοντως και από κοινού. Από το 1994, τα μέρη της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) έχουν επικεντρωθεί στο ζήτημα αυτό, με αποτέλεσμα να έχουν δεσμευτεί να μειώσουν τις εκπομπές τους έως το 2020 περισσότερες από 90 χώρες, τόσο αναπτυγμένες όσο και αναπτυσσόμενες. Ωστόσο, αυτές οι δεσμεύσεις δεν επαρκούν για την επίτευξη του στόχου στόχος της μη υπέρβασης των 2°C¹. Για τους λόγους αυτούς, το 2012 τα συμβαλλόμενα μέρη της UNFCCC ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις για μια νέα και για όλα τα μέρη νομικά δεσμευτική συμφωνία, η οποία θα κινητοποιήσει την υφήλιο για την επίτευξη του στόχου της μη υπέρβασης των 2°C. Η συμφωνία του 2015 θα οριστικοποιηθεί στο Παρίσι τον Δεκέμβριο του 2015 και θα αρχίσει να εφαρμόζεται το 2020.

Η πρόοδος που επιτεύχθηκε κατά την πρόσφατη διάσκεψη για το κλίμα που διεξήχθη στη Λίμα καθιστά εφικτή την επίτευξη αυτοτελούς συμφωνίας στο Παρίσι. Το σημαντικότερο ήταν ότι αποφασίστηκε ο τρόπος με τον οποίο οι χώρες θα πρέπει να διατυπώσουν και κοινοποιήσουν τους προτεινόμενους στόχους τους για τη μείωση των εκπομπών πολύ πριν από τη διάσκεψη του Παρισιού. Αναπτύχθηκε επίσης ένα πρώτο πλήρες σχέδιο κειμένου της συμφωνίας του 2015, το οποίο αντικατοπτρίζει τις θέσεις όλων των μερών για όλα τα στοιχεία υπό διαπραγμάτευση.

Πολύ πριν από τη διάσκεψη της Λίμα, η ΕΕ εξακολουθούσε να πρωταγωνιστεί και να επιδεικνύει αποφασιστικότητα για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος σε παγκόσμιο επίπεδο. Στην ευρωπαϊκή σύνοδο κορυφής του Οκτωβρίου 2014, οι ευρωπαίοι ηγέτες συμφώνησαν ότι η ΕΕ θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της και να μειώσει έως το 2030 τις εκπομπές στην ΕΕ κατά τουλάχιστον 40 % σε σχέση με το 1990. Ακολούθησαν ανακοινώσεις της Κίνας και των ΗΠΑ. Στη Λίμα, τα κράτη μέλη της ΕΕ δεσμεύτηκαν να

¹ Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον - «Εκθεση του 2014 για το χάσμα μεταξύ των σημερινών δεσμεύσεων και της πραγματικής ανάγκης για μείωση των εκπομπών (United Nations Environment Programme - "The emissions gap report 2014). Συγκεφαλαίωτική έκθεση του UNEP»

καταβάλουν περίπου το ήμισυ της αρχικής κεφαλαιοποίησης της τάξης των 10 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ στο Πράσινο Ταμείο για το Κλίμα (Green Climate Fund, GCF), για να βοηθήσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες. Στο πλαίσιο της ΕΕ, εγκρίθηκε ένα νέο επενδυτικό σχέδιο, το οποίο κατά την επόμενη τριετία (2015-17) θα κινητοποιήσει τουλάχιστον 315 δισ. ευρώ δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στην πραγματική οικονομία. Οι επενδύσεις αυτές θα συμβάλουν στον εκσυγχρονισμό της οικονομίας της ΕΕ και την περαιτέρω μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Η παρούσα ανακοίνωση ανταποκρίνεται στις αποφάσεις της Λίμα και αποτελεί βασικό στοιχείο για την υλοποίηση του στόχου προτεραιότητας της Επιτροπής, ο οποίος είναι η οικοδόμηση ανθεκτικής ενεργειακής Ένωσης με μακρόπνοη πολιτική όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, που συνάδει με τις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές του προέδρου της Επιτροπής. Η παρούσα ανακοίνωση προετοιμάζει την ΕΕ για τον τελευταίο γύρο των διαπραγματεύσεων πριν από τη διάσκεψη του Παρισιού τον Δεκέμβριο του 2015.

Συγκεκριμένα, η παρούσα ανακοίνωση:

- Θέτει σε εφαρμογή την απόφαση που ελήφθη στην ευρωπαϊκή σύνοδο κορυφής του Οκτωβρίου 2014 με την πρόταση στόχου της ΕΕ για τις εκπομπές - η εθνικά καθορισμένη πρόθεση συνεισφοράς (INDC) της θα υποβληθεί έως το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2015.
- Προτείνει να υποβάλουν όλα τα μέρη της UNFCCC την εθνικά καθορισμένη πρόθεση συνεισφοράς τους πολύ πριν από τη διάσκεψη του Παρισιού. Η Κίνα, οι ΗΠΑ και άλλες χώρες της ομάδας G20, καθώς και χώρες με υψηλό και μεσαίο εισόδημα θα πρέπει να είναι σε θέση να το κάνουν από το πρώτο τρίμηνο του 2015. Στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία (LAX).
- Περιγράφει μια θεώρηση για διαφανή, δυναμική και νομικά δεσμευτική συμφωνία, με δίκαιες και φιλόδοξες δεσμεύσεις από όλα τα μέρη με βάση τις εξελισσόμενες παγκόσμιες οικονομικές και γεωπολιτικές συνθήκες. Συγκεντρωτικά, οι δεσμεύσεις αυτές, που βασίζονται σε επιστημονικά αποδεικτικά στοιχεία, θα πρέπει να κινητοποιήσουν τον κόσμο για να μειωθούν, έως το 2050, οι παγκόσμιες εκπομπές κατά τουλάχιστον 60 % κάτω από τα επίπεδα του 2010. Σε περίπτωση διαφοράς με το επίπεδο φιλοδοξίας που καθορίστηκε στο Παρίσι, το πρόβλημα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με την εκπόνηση προγράμματος εργασίας, με έναρξη το 2016, σε στενή συνεργασία με το GCF για τον καθορισμό της συμπληρωματικής δράσης για τη μείωση των εκπομπών.
- Προτείνει η συμφωνία του 2015 να είναι υπό μορφή πρωτοκόλλου στο πλαίσιο της UNFCCC. Μεγάλες οικονομίες, ιδίως η ΕΕ, η Κίνα και οι ΗΠΑ, θα πρέπει να διαδραματίσουν ηγετικό πολιτικό ρόλο μέσω της προσχώρησής τους στο πρωτόκολλο το συντομότερο δυνατόν. Το πρωτόκολλο θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει όταν θα το έχουν κυρώσει οι χώρες οι οποίες ευθύνονται από κοινού για το 80 % των σημερινών παγκόσμιων εκπομπών. Στο πλαίσιο του νέου πρωτοκόλλου, η χρηματοδότηση της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, η ανάπτυξη και η μεταφορά τεχνολογίας και η ανάπτυξη ικανοτήτων θα πρέπει να προωθούν την καθολική συμμετοχή και να διευκολύνουν την αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή στρατηγικών για τη

μείωση των εκπομπών και την προσαρμογή στις αρνητικές συνέπειες της αλλαγής του κλίματος·

- Υπογραμμίζει ότι η Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ), ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΔΝΟ) και το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ θα πρέπει να ενεργήσουν για την αποτελεσματική ρύθμιση των εκπομπών από τις διεθνείς αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές καθώς και την παραγωγή και την κατανάλωση φθοριωμένων αερίων πριν από το τέλος του 2016·
- Επισημαίνει τον τρόπο με τον οποίο άλλες πολιτικές της ΕΕ, όπως στους τομείς του εμπορίου, της επιστημονικής έρευνας, της καινοτομίας και της τεχνολογικής συνεργασίας, της οικονομικής και αναπτυξιακής συνεργασίας, της μείωσης του κινδύνου καταστροφών και του περιβάλλοντος, θα μπορούσαν να ενισχύσουν τη διεθνή πολιτική της ΕΕ για το κλίμα· και
- Συμπληρώνεται από ένα σχέδιο δράσης για τη διπλωματία στον τομέα του κλίματος, που αναπτύσσεται από κοινού από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και την Επιτροπή. Το σχέδιο δράσης στοχεύει στην κλιμάκωση των μέτρων προβολής από την ΕΕ και τη δημιουργία συμμαχιών με φιλόδοξους διεθνείς εταίρους πριν από τη διάσκεψη του Παρισιού.

Ορισμένες πτυχές της παρούσας ανακοίνωσης καθορίζονται λεπτομερέστερα στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

2. ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

Για την προώθηση της συλλογικής δράσης σύμφωνα με τα πορίσματα της IPCC, το πρωτόκολλο του Παρισιού πρέπει να επιτύχει τους ακόλουθους στόχους:

- να εξασφαλίσει φιλόδοξες μειώσεις εκπομπών:
 - διευκρινίζοντας ότι ο μακροπρόθεσμος στόχος θα πρέπει να είναι η μείωση, έως το 2050, των παγκόσμιων εκπομπών κατά τουλάχιστον 60 % κάτω από τα επίπεδα του 2010²· και
 - καθορίζοντας, στο πλαίσιο αυτό, σαφείς, συγκεκριμένες, φιλόδοξες, θεμιτές και νομικά δεσμευτικές υποχρεώσεις για τη μείωση των εκπομπών που κινητοποιούν τον κόσμο για την επίτευξη του στόχου της μη υπέρβασης των 2°C. Αυτές οι δεσμεύσεις πρέπει να συνάδουν με τις αρχές της σύμβασης για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) που εφαρμόζονται λαμβανομένων υπόψη των εξελισσόμενων ευθυνών, ικανοτήτων και διαφορετικών εθνικών συνθηκών·
- να εξασφαλίσει δυναμισμό προβλέποντας συνολική ανασκόπηση, που θα πραγματοποιείται κάθε πέντε έτη, για την ενίσχυση της φιλοδοξίας αυτών των

² Αυτό ισοδυναμεί με τον μακροπρόθεσμο στόχο της ΕΕ για τη μείωση των παγκόσμιων εκπομπών κατά το ήμισυ έως το 2050 σε σχέση με το 1990, όπως επιβεβαιώθηκε από το Συμβούλιο Περιβάλλοντος στα συμπεράσματα της 28ης Οκτωβρίου 2014.

δεσμεύσεων για τη μείωση των εκπομπών σε συνάρτηση με τις τελευταίες επιστημονικές εξελίξεις·

- να ενισχύσει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία, ώστε να είναι δυνατόν να αξιολογηθεί η επίτευξη των στόχων μείωσης των εκπομπών και των συναφών δεσμεύσεων. Πρέπει να θεσπιστεί σύνολο κοινών κανόνων και διαδικασιών για την κατάρτιση της ετήσιας έκθεσης, τις τακτικές επαληθεύσεις και τους ελέγχους των καταλόγων καταγραφής εκπομπών από εμπειρογνώμονες·
- να ενθαρρύνει την ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή βιώσιμη ανάπτυξη, προωθώντας τη διεθνή συνεργασία και υποστηρίζοντας πολιτικές για τον περιορισμό της τρωτότητας και τη βελτίωση της ικανότητας των χωρών να προσαρμόζονται στις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος· και
- να προωθήσει την αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή και συνεργασία, ενθαρρύνοντας πολιτικές που κινητοποιούν ουσιαστικές, διαφανείς και προβλέψιμες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στην ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή.

Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να καθοριστούν στο πρωτόκολλο. Ένα τεχνικό πρόγραμμα εργασίας, που θα ολοκληρωθεί έως το 2017, θα πρέπει να καθορίσει λεπτομερώς τους κανόνες, τις διαδικασίες και τα θεσμικά όργανα που απαιτούνται για την επίτευξη αυτών των στόχων.

Για να προσχωρήσουν στο πρωτόκολλο, τα μέρη πρέπει να αναλάβουν δέσμευση για τη μείωση των εκπομπών. Τα μέρη θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου και να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς και άλλους πόρους για την υποστήριξη της εφαρμογής του πρωτοκόλλου. Οι δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου θα πρέπει να είναι νομικά δεσμευτικές εξίσου για όλα τα μέρη.

Αυτό θα στείλει το σαφέστερο μήνυμα προς τις κυβερνήσεις, τις αγορές και το κοινό ότι τα μέρη του πρωτοκόλλου δεσμεύονται να καταπολεμήσουν την αλλαγή του κλίματος, δεδομένου ότι αυτές οι δεσμεύσεις:

- αποτελούν την ισχυρότερη έκφραση της πολιτικής βούλησης των μερών να υλοποιήσουν τις δεσμεύσεις τους·
- σημαίνουν ότι υπάρχει η αναγκαία προβλεψιμότητα και ασφάλεια για όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς παράγοντες· και
- εξασφαλίζουν διάρκεια στο πλαίσιο εσωτερικών πολιτικών αλλαγών.

Οι χώρες που υποστηρίζουν ότι οι δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών δεν θα πρέπει να είναι δεσμευτικές σε διεθνές επίπεδο πρέπει να αποδείξουν πώς θα επιτευχθούν αυτά τα πλεονεκτήματα με διαφορετική προσέγγιση.

Όλα τα κράτη της G 20, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 75 % των παγκόσμιων εκπομπών, καθώς και άλλες χώρες υψηλού και μεσαίου εισοδήματος αναμένεται να κυρώσουν εγκαίρως

το πρωτόκολλο και να αρχίσουν να το εφαρμόζουν από το 2020. Η ΕΕ, η Κίνα και οι ΗΠΑ θα πρέπει να στείλουν το ένα ιδιαίτερα σημαντικό μήνυμα που θα εκφράζει τον ηγετικό πολιτικό ρόλο τους και θα καθορίσει τον ρυθμό, προσχωρώντας στο πρωτόκολλο το συντομότερο δυνατόν. Το πρωτόκολλο θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει όταν οι χώρες στις οποίες αναλογούν πάνω από 40 Gt εκπομπών ισοδυνάμου CO₂ το 2015 θα έχουν καταθέσει τις πράξεις κύρωσης. Οι εκπομπές αυτών των χωρών αντιπροσωπεύουν το 80 % περίπου των σημερινών παγκόσμιων εκπομπών.

3. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΦΙΛΟΔΟΞΩΝ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

3.1. Ο στόχος της ΕΕ για το 2030 και η εθνικά καθορισμένη πρόθεση συνεισφοράς

Οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο της κλιματικής και ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ παράγουν αποτελέσματα. Οι εκπομπές της ΕΕ μειώθηκαν κατά 19 % μεταξύ του 1990 και του 2013, ενώ κατά την ίδια περίοδο το ΑΕΠ της ΕΕ αυξήθηκε κατά 45 %. Το πλαίσιο της ΕΕ για το κλίμα και το περιβάλλον με ορίζοντα το 2030, όπως συμφωνήθηκε από τους ηγέτες της ΕΕ τον Οκτώβριο του 2014, θα ενισχύσει περαιτέρω το τοπίο πολιτικής. Η πολιτική αυτή θεσπίζει δεσμευτικό στόχο για μείωση των εκπομπών σε όλο το φάσμα της οικονομίας, καλύπτοντας όλους τους τομείς και όλες τις πηγές εκπομπών, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας, της δασοπονίας και άλλων χρήσεων γης με μείωση των εθνικών εκπομπών κατά τουλάχιστον 40 % έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990. Πρόκειται για φιλόδοξο και θεμιτό στόχο, ο οποίος συνάδει με μια οικονομικά αποδοτική πορεία προς μείωση των εσωτερικών εκπομπών κατά τουλάχιστον 80 % έως το 2050³. Η ΕΕ έχει ήδη προβεί σε σημαντικές ενέργειες, ώστε να καταστεί η πλέον αποδοτική οικονομία στον κόσμο όσον αφορά τις εκπομπές. Ο στόχος του 2030 θα μειώσει την ένταση εκπομπών της οικονομίας της ΕΕ κατά επιπλέον ποσοστό 50 %. Το σχέδιο επενδύσεων της ΕΕ που εγκρίθηκε πρόσφατα θα κινητοποιήσει σημαντικά ποσά ιδιωτικής χρηματοδότησης για τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας της ΕΕ και την περαιτέρω μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Δεν θεωρείται σκόπιμο να προταθεί προς το παρόν υψηλότερος στόχος υπό όρους. Αν το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων δικαιολογεί πιο φιλόδοξο στόχο, τότε η ΕΕ θα πρέπει να δεχτεί την ιδέα της χρήσης των διεθνών πιστωτικών μορίων για τη συμπλήρωση των εγχώριων δεσμεύσεων, εφόσον διασφαλίζεται πλήρως η περιβαλλοντική ακεραιότητά τους και αποφεύγεται η διπλή καταμέτρηση.

3.2. Κατανομή της παγκόσμιας προσπάθειας

Η ΕΕ αντιπροσωπεύει το 9 % των παγκόσμιων εκπομπών και το ποσοστό αυτό μειώνεται. Τον Νοέμβριο του 2014 οι δύο μεγαλύτερες πηγές εκπομπών παγκοσμίως -η Κίνα (25 % των παγκόσμιων εκπομπών) και οι ΗΠΑ (11 %)- ακολούθησαν την ΕΕ και ανακοίνωσαν τους ενδεικτικούς στόχους τους για την περίοδο μετά το 2020. Συνδυασμένοι μεταξύ τους, οι στόχοι αυτοί καλύπτουν περίπου το ήμισυ των συνολικών εκπομπών. Για να είναι

³ COM(2011) 112 τελικό: Χάρτης πορείας για τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών το 2050.

αποτελεσματικό και να επιτύχει ισότιμη συμμετοχή σε παγκόσμιο επίπεδο, το πρωτόκολλο πρέπει να έχει τα ακόλουθα:

- Ευρεία γεωγραφική κάλυψη. Για να επιτευχθεί η αναγκαία κάλυψη των εκπομπών, όλα τα μέρη, πλην των λιγότερο αναπτυγμένων χωρών, πρέπει να υποβάλουν την εθνικά καθορισμένη πρόθεση συνεισφοράς (INDC) τους το συντομότερο δυνατό εντός του 2015. Οι χώρες της ομάδας G20, καθώς και χώρες με υψηλό και μεσαίο εισόδημα, θα πρέπει να μπορούν να υποβάλουν την INDC έως το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2015. Οι εν λόγω INDC θα πρέπει να κοινοποιηθούν σύμφωνα με τις απαιτήσεις πληροφόρησης που συμφωνήθηκαν στη Λίμα. Ο πίνακας 1 παρουσιάζει τον στόχο της μείωσης των εθνικών εκπομπών κατά τουλάχιστον 40 %, όπως συμφωνήθηκε από τους ηγέτες της ΕΕ τον Οκτώβριο του 2014 με τη μορφή της INDC, σύμφωνα με τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που συμφωνήθηκαν στη Λίμα, για να εξασφαλιστεί ότι οι στόχοι είναι διαφανείς, μετρήσιμοι και συγκρίσιμοι. Ο εν λόγω πίνακας παρέχει ένα απλό υπόδειγμα το οποίο μπορούν να χρησιμοποιήσουν ενδεχομένως τα μέρη που συντάσσουν ακόμη την INDC τους. Σε εθελοντική βάση, οι ΛΑΧ θα μπορούσαν να υποβάλουν INDC που συνοψίζουν τις πολιτικές και τα μέτρα με κατ' εκτίμηση μειώσεις των εκπομπών. Όλα τα άλλα μέρη του πρωτοκόλλου πρέπει να διατηρούν ανά πάσα στιγμή δέσμευση για τη μείωση των εκπομπών. Αυτές οι δεσμεύσεις θα πρέπει να απαριθμούνται, με αλφαβητική σειρά, για κάθε μέρος, σε παράρτημα του πρωτοκόλλου.
- Συνολική κάλυψη των τομέων και των εκπομπών. Οι δεσμευτικές υποχρεώσεις των μερών πρέπει να δημιουργούν ισχυρά κίνητρα για όλους τους φορείς για την περαιτέρω μείωση και τον περιορισμό των εκπομπών σε παγκόσμιο επίπεδο. Το πρωτόκολλο θα πρέπει να απαιτεί τη μείωση των εκπομπών σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων στη γεωργία, τη δασοπονία και άλλες χρήσεις γης, τις διεθνείς αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές και τα φθοριωμένα αέρια. Η Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ), ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΔΝΟ) και το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ θα πρέπει να ενεργήσουν για την αποτελεσματική ρύθμιση των εκπομπών από τις διεθνείς αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές, καθώς και την παραγωγή και την κατανάλωση φθοριωμένων αερίων, αντιστοίχως, πριν από το τέλος του 2016.
- Το υψηλότερο δυνατό επίπεδο φιλοδοξίας. Πολύ πριν από τη διάσκεψη στο Παρίσι, κάθε μέρος οφείλει να επιλέξει τον τύπο της δέσμευσης για τη μείωση των εκπομπών που θα αναλάβει και να καθορίσει το επίπεδο φιλοδοξίας και το πεδίο εφαρμογής λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη των ευθυνών, των ικανοτήτων και των διαφορετικών εθνικών συνθηκών. Οι χώρες με τις μεγαλύτερες ευθύνες και ικανότητες πρέπει να έχουν τις πλέον φιλόδοξες δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών. Η INDC κάθε μέρους θα πρέπει να αντιπροσωπεύει σημαντική πρόοδο του επιπέδου της φιλοδοξίας για τη μείωση των εκπομπών και του πεδίου εφαρμογής, σε σύγκριση με τη σημερινή του δέσμευση. Η INDC θα πρέπει να περιέχει σύγκλιση όσον αφορά τα χαμηλά επίπεδα συνολικών εκπομπών και κατά κεφαλή εκπομπών και βελτίωση όσον αφορά την ένταση εκπομπών με την πάροδο του χρόνου.
- Ισχυρές δεσμεύσεις για τη μείωση των εκπομπών. Οι απόλυτοι στόχοι σε όλο το φάσμα της οικονομίας σε συνδυασμό με τους ισολογισμούς εκπομπών είναι οι

ισχυρότεροι τύποι δέσμευσης. Έχουν ορισμένα πλεονεκτήματα, μεταξύ των οποίων η βεβαιότητα, η διαφάνεια, η ευελιξία και, εάν χρησιμοποιούνται ευρέως, η μείωση του κινδύνου διαρροής άνθρακα. Σύμφωνα με την ιδέα της συνεχιζόμενης προόδου, όλες οι χώρες που έχουν θέσει ήδη τέτοιους στόχους θα πρέπει να τους διατηρήσουν και να τους αναβαθμίσουν σε σχέση με ένα ιστορικό έτος βάσης ή περίοδο αναφοράς. Οι χώρες της G20 και άλλες χώρες με υψηλό εισόδημα που δεν έχουν απόλυτους στόχους στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου για την περίοδο μετά το 2020, θα πρέπει να το πράξουν έως το 2025 το αργότερο. Άλλες αναδυόμενες οικονομίες χώρες με μεσαίο εισόδημα ενθαρρύνονται να το πράξουν το συντομότερο δυνατό και όχι αργότερα από το 2030.

4. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΥΝΑΜΙΣΜΟΥ ΜΕΣΩ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Το πρωτόκολλο θα πρέπει να ορίσει διαδικασία, που θα ισχύει για όλα τα μέρη, για την τακτική επανεξέταση και ενίσχυση των δεσμεύσεων για τη μείωση των εκπομπών, σύμφωνα με τον μακροπρόθεσμο στόχο του πρωτοκόλλου. Αν οι κοινές προσπάθειες των μερών δεν επαρκούν για να επιτευχθεί ό,τι είναι αναγκαίο, η διαδικασία θα πρέπει να ενθαρρύνει τα μέρη να αυξήσουν το επίπεδο των φιλοδοξιών τους όσον αφορά τις υφιστάμενες δεσμεύσεις και να διατυπώσουν επαρκώς φιλόδοξες δεσμεύσεις στις επόμενες περιόδους καθορισμού στόχων.

Η επανεξέταση θα αρχίσει το 2020 και θα πρέπει να επαναλαμβάνεται ανά πενταετία, για να διευκολύνει τη διαφάνεια, τη σαφήνεια και την κατανόηση των δεσμεύσεων για τη μείωση των εκπομπών με βάση τη συμβολή τους στην επίτευξη του στόχου της μη υπέρβασης των 2°C. Κατά την επανεξέταση τα μέρη θα πρέπει να καλούνται να διευκρινίσουν την πρόοδο όσον αφορά την εκπλήρωση των δεσμεύσεών τους για τη μείωση των εκπομπών και τον λόγο για τον οποίο πιστεύουν ότι οι ενέργειές τους ήταν κατάλληλες και φιλόδοξες.

Η διαδικασία θα πρέπει να βασίζεται σε επιστημονικά δεδομένα, να είναι τεκμηριωμένη και να λαμβάνει υπόψη στοιχεία που αφορούν την εξέλιξη των ευθυνών, των ικανοτήτων και των διαφορετικών εθνικών συνθηκών. Θα πρέπει να είναι απλή, αποτελεσματική και να αποφεύγει τις επαναλήψεις άλλων διαδικασιών. Οι ρυθμίσεις για τον κύκλο επανεξέτασης θα πρέπει να βελτιωθούν με την πάροδο του χρόνου, έτσι ώστε επιτευχθεί ο στόχος της μη υπέρβασης των 2°C.

Το πρωτόκολλο και οι συνοδευτικές αποφάσεις της διάσκεψης των μερών πρέπει να προβλέπουν δυναμική κινητοποίησης της χρηματοδότησης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, τη μεταφορά τεχνολογίας και την ανάπτυξη ικανοτήτων των επιλέξιμων μερών, ιδίως αυτών με λιγότερες δυνατότητες. Αυτό θα περιλαμβάνει διαδικασίες για την τακτική αξιολόγηση και βελτίωση της επάρκειας και την αποτελεσματικότητας των μέσων εφαρμογής που κινητοποίησαν το Πράσινο Ταμείο για το Κλίμα, το Παγκόσμιο Περιβαλλοντικό Ταμείο και άλλα σχετικά θεσμικά όργανα. Στο Παρίσι πρέπει επίσης να εξασφαλιστεί η στήριξη προς τα μέρη για να επανεξετάζουν τακτικά και να ενισχύσουν προοδευτικά τις προσεγγίσεις προσαρμογής τους.

5. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑΣ

Το πρωτόκολλο πρέπει να ορίζει τα βασικά στοιχεία ενός κοινού συστήματος διαφάνειας και λογοδοσίας για όλα τα μέρη. Το σύστημα αυτό πρέπει να περιλαμβάνει αυστηρούς κανόνες σχετικά με την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, την επαλήθευση και τη λογοδοσία, καθώς και διαδικασία σύμφωνα με την οποία κάθε μέρος είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση των δεσμεύσεών του. Το σύστημα αυτό θα είναι ουσιαστικής σημασίας για να εξασφαλίζει ότι κάθε μέρος υλοποιεί τις δεσμεύσεις του και βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη του στόχου του. Αυτό θα είναι επίσης σημαντικό για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, την ενθάρρυνση της φιλοδοξίας και την εξασφάλιση προβλεψιμότητας και ασφάλειας δικαίου. Ως εκ τούτου, τα μέρη θα πρέπει να υποβάλουν, το αργότερο έως τη στιγμή της κύρωσης, τη σειρά των πιο πρόσφατων ετήσιων καταγραφών εκπομπών τους για την περίοδο από το 2010 έως το 2015.

Το σύστημα αυτό θα πρέπει να είναι κατάλληλο για μακροπρόθεσμη ισχύ. Πρέπει μν να είναι επαρκώς ευέλικτο, ώστε να καλύπτει διαφορετικούς τύπους δεσμεύσεων, εθνικών ικανοτήτων και συνθηκών, αλλά η ευελιξία αυτή δεν θα πρέπει να είναι σε βάρος της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της φιλοδοξίας. Ανεξάρτητες ομάδες εμπειρογνομόνων θα πρέπει να πραγματοποιούν τακτικές επανεξετάσεις. Το νέο πρωτόκολλο θα πρέπει να αναγνωρίζει τις καθαρές μεταβιβάσεις μεταξύ των χωρών που έχουν αποφασίσει να ενώσουν τις εθνικές αγορές τους διοξειδίου του άνθρακα και αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης.

Τέλος, το πρωτόκολλο θα πρέπει να συστήσει οργανισμό που θα διευκολύνει την εφαρμογή και την αντιμετώπιση ζητημάτων που τίθενται σχετικά με τη συμμόρφωση όσον αφορά την εφαρμογή των δεσμεύσεων από κάθε συμβαλλόμενο μέρος. Ο εν λόγω οργανισμός θα πρέπει να επικεντρωθεί στις δεσμευτικές υποχρεώσεις για τη μείωση των εκπομπών, μεταξύ άλλων την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, την επαλήθευση και τη λογοδοσία. Ο εν λόγω οργανισμός θα πρέπει να αποτελείται από πολιτικά ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και η εντολή του να προσδιορίζεται στο πρωτόκολλο.

6. ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΜΕΣΩ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

Αν και η φιλόδοξη δράση για τη μείωση των εκπομπών είναι απαραίτητη, θα είναι εξίσου σημαντικό να ενθαρρυνθούν οι ατομικές και συλλογικές δράσεις για την προετοιμασία και την προσαρμογή στις αρνητικές συνέπειες της αλλαγής του κλίματος. Ο τομέας της χρήσης γης διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για το έργο αυτό όσον αφορά την ανθεκτικότητα της επισιτιστικής ασφάλειας στην αλλαγή του κλίματος και άλλα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά οφέλη. Η στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή, που συμπληρώνει τη στρατηγική των κρατών μελών, αποσκοπεί στην ανάπτυξη μιας Ευρώπης πιο ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή. Η προσαρμογή με βάση τα οικοσυστήματα μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο των πλημμυρών και της διάβρωσης του εδάφους και να βελτιώσει την ποιότητα των υδάτων και του αέρα.

Για να επιτύχουν όλα τα μέρη βιώσιμη ανάπτυξη με ανθεκτικότητα έναντι της αλλαγής του κλίματος, το πρωτόκολλο θα πρέπει να ενισχύσει τις δεσμεύσεις όλων των μερών να συνεχίσουν να διαμορφώνουν, να σχεδιάζουν και εφαρμόζουν μέτρα για τη διευκόλυνση της

προσαρμογής και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα θέματα αυτά με τις εθνικές τους ανακοινώσεις. Το πρωτόκολλο θα πρέπει να συνεχίσει να διευκολύνει την παροχή βοήθειας στις περιοχές και τις χώρες που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής οικονομικής και τεχνικής υποστήριξης και της ανάπτυξης ικανοτήτων.

Κατ' αυτό τον τρόπο το πρωτόκολλο θα προβάλλει περισσότερο τις δράσεις για τη στήριξη και την προσαρμογή και θα ενισχύσει τις διατάξεις σχετικά με την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο της UNFCCC. Θα επιτρέψει επίσης την καλύτερη κατανόηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που ελήφθησαν με σκοπό τη διευκόλυνση της επαρκούς προσαρμογής βάσει των εθνικών εκθέσεων και άλλων σχετικών πληροφοριών, ώστε να αποκτηθούν πληροφορίες για μελλοντικές βελτιωμένες δράσεις που θα αναλάβουν τα μέρη.

Με την έγκριση του πρωτοκόλλου, θα πρέπει, μέσω περαιτέρω αποφάσεων της διάσκεψης των μερών, να ενισχυθεί η εφαρμογή των διατάξεων του πλαισίου προσαρμογής Κανκούν και του προγράμματος εργασίας του Ναϊρόμπι.

7. ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

7.1. Κινητοποίηση δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης για το κλίμα

Ο μετασχηματισμός σε οικονομίες χαμηλών εκπομπών, ανθεκτικές έναντι της αλλαγής του κλίματος, θα επιτευχθεί μόνο μέσω μεγάλης κλίμακας μεταβολών στις επενδυτικές τάσεις. Το πρωτόκολλο θα πρέπει να προωθεί επενδύσεις σε προγράμματα και πολιτικές μείωσης των εκπομπών, που προωθούν την ανθεκτικότητα έναντι της κλιματικής αλλαγής. Όλες οι χώρες θα πρέπει να δεσμευτούν να λάβουν μέτρα για να δημιουργήσουν πρόσφορες συνθήκες για την προσέλκυση επενδύσεων φιλικών προς το κλίμα. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Παγκόσμια εταιρική σχέση για την εξάλειψη της φτώχειας και τη βιώσιμη ανάπτυξη μετά το 2015», όλοι οι πόροι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά για την επίτευξη πολλών διεθνώς συμφωνημένων στόχων σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη και το κλίμα. Οι χώρες που είναι σε θέση να το επιτύχουν θα πρέπει να κινητοποιήσουν χρηματοδοτική στήριξη για τα επιλέξιμα μέρη του πρωτοκόλλου. Η βάση της χρηματοδοτικής στήριξης πρέπει να διευρυνθεί με την πάροδο του χρόνου στον βαθμό που μεταβάλλονται οι ικανότητες των μερών. Τα μέρη θα πρέπει επίσης να παρέχουν διευκρινήσεις σχετικά με τις επιπτώσεις που έχουν στο κλίμα οι χρηματοοικονομικές ροές που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες χρηματοδότησης για το κλίμα. Η χρηματοδότηση υπέρ των δράσεων για το κλίμα θα πρέπει να συνεχίσει να αντικατοπτρίζει τις δεσμεύσεις των εθνικών κυβερνήσεων, το ευνοϊκό περιβάλλον και τις επενδυτικές στρατηγικές για την περίοδο μετά το 2020. Το ποσό που θα κινητοποιηθεί για τη χρηματοδότηση για το κλίμα θα εξαρτηθεί επίσης από τη φιλοδοξία και την ποιότητα των προτεινόμενων INDC, τα μεταγενέστερα επενδυτικά προγράμματα και τις εθνικές διαδικασίες σχεδιασμού προσαρμογής. Επειδή σε αυτό το στάδιο οι INDC και οι εθνικές διαδικασίες σχεδιασμού προσαρμογής δεν είναι ακόμη πλήρως γνωστές, είναι πολύ νωρίς για να δοθούν λεπτομέρειες σχετικά με το ύψος και το είδος της χρηματοδότησης για το κλίμα που απαιτείται για την περίοδο μετά το 2020.

Η χρηματοδότηση για το κλίμα από τον δημόσιο τομέα θα εξακολουθήσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην κινητοποίηση πόρων μετά το 2020. Το πρωτόκολλο θα πρέπει επίσης να αναγνωρίζει τη σημασία του ιδιωτικού τομέα ως βασικής πηγής για την αύξηση της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Το πρωτόκολλο θα πρέπει να διευκρινίζει τον ρόλο του Πράσινου Ταμείου για το Κλίμα και του Παγκόσμιου Περιβαλλοντικού Ταμείου για την παροχή στήριξης για την εφαρμογή του, καθώς και να εξασφαλίζει ότι οι φτωχότερες χώρες και εκείνες που είναι πιο ευάλωτες στην αλλαγή του κλίματος θα συνεχίσουν να λαμβάνουν στήριξη κατά προτεραιότητα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα εάν το χρηματοδοτικό πλαίσιο του πρωτοκόλλου συμβαδίζει πλήρως με τη χρηματοδότηση της αναπτυξιακής διαδικασίας και το αναπτυξιακό πρόγραμμα μετά το 2015.

Το πρωτόκολλο θα πρέπει να προωθεί τη διαμόρφωση και την υλοποίηση σταθερών συνθηκών, ευνοϊκών για τη μετάβαση σε οικονομίες με χαμηλές εκπομπές και ανθεκτικές στις αλλαγές του κλίματος, καθώς και:

- φιλόδοξες εθνικές πολιτικές για το κλίμα·
- αποτελεσματική διακυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένων επενδυτικών πλαισίων, κινήτρων τιμών και χρηματοδοτικών μέσων που ευνοούν τις επενδύσεις σε μέσα με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και με ανθεκτικότητα έναντι της αλλαγής του κλίματος· και
- την παροχή πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

Ο καθορισμός τιμών του διοξειδίου του άνθρακα και οι επενδυτικές πολιτικές των δημόσιων τραπεζών ανάπτυξης θα διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο σε αυτό. Η ενσωμάτωση κλιματικών παραμέτρων σε όλες τις πολιτικές, τις αναπτυξιακές στρατηγικές και τις επενδύσεις είναι σημαντική για την αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ της χρηματοδότησης της ανάπτυξης, της μείωσης των εκπομπών και της προσαρμογής.

7.2. Κλιμάκωση της διεθνούς συνεργατικής δράσης

Η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις εμπειρίες όσον αφορά τον σχεδιασμό και την προώθηση ορθών πρακτικών θα επιταχύνει σημαντικό και θα διευρύνει τη δράση για το κλίμα. Κατά τα τελευταία έτη, η ΕΕ διαδραμάτισε ενεργό ρόλο σε διμερείς και πολυμερείς πρωτοβουλίες για τον σκοπό αυτόν, π.χ. με διμερείς διαλόγους πολιτικής για την εμπορία δικαιωμάτων εκπομπών, πρωτοβουλίες για βιώσιμη ενέργεια που συμβάλλουν στην ανάπτυξη οικονομιών με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα ή με την προώθηση της ανάπτυξης και της πρακτικής εφαρμογής των πολιτικών προσαρμογής στο πλαίσιο της συμμαχίας όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη, στην οποία ανήκουν σήμερα 38 ευάλωτες αναπτυσσόμενες χώρες και οκτώ περιφέρειες της Αφρικής, της Ασίας, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού.

Το πρωτόκολλο θα πρέπει να ενθαρρύνει περισσότερο συστηματική ανταλλαγή εμπειριών εντός και μεταξύ γεωγραφικών περιοχών, συγκεντρώνοντας την τεχνική εμπειρογνομοσύνη, μεταξύ άλλων, των ειδικευμένων οργανισμών, του ιδιωτικού τομέα, της πανεπιστημιακής κοινότητας, των περιφερειών και των δήμων. Το πρωτόκολλο θα πρέπει να προβλέπει την

αναγνώριση σημαντικών πρωτοβουλιών που εφαρμόζουν και συμπληρώνουν τις εθνικές προσπάθειες για τη μείωση των εκπομπών και την προσαρμογή στις αρνητικές συνέπειες της αλλαγής του κλίματος. Κατά τη διάσκεψη του Παρισιού θα πρέπει επίσης να αποφασιστεί να συνεχιστεί το πρόγραμμα εργασίας για τον καθορισμό συμπληρωματικής δράσης για τη μείωση των εκπομπών το 2016, σε στενή συνεργασία με το Πράσινο Ταμείο για το Κλίμα και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Αυτό θα είναι ιδιαίτερα σημαντικό αν υπάρχει χάσμα μεταξύ του συνολικού επιπέδου φιλοδοξίας των δεσμεύσεων για τη μείωση των εκπομπών και των μειώσεων των εκπομπών που πρέπει να επιτύχουν τον στόχο της μη υπέρβασης των 2°C.

7.3. Υποστήριξη της ανάπτυξης και της χρήσης τεχνολογιών για την προστασία του κλίματος

Η ανάπτυξη και η χρήση τεχνολογιών για την προστασία του κλίματος θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, καθώς και στη συμβολή στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Ο συνδυασμός της χρηματοδότησης της έρευνας, των μέτρων αφομοίωσης από την αγορά, των προγραμμάτων εκπαίδευσης, της χρηματοδότησης και των πολιτικών που επιβάλλουν τιμές στις εκπομπές, δημιουργεί ευνοϊκό περιβάλλον για ένα ευρύ φάσμα τεχνολογιών. Σε αυτές περιλαμβάνονται τεχνολογίες για την προώθηση της ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις ακραίων καιρικών φαινομένων, τις κλιματικές υπηρεσίες και τα συστήματα διαχείρισης των υδάτων, καθώς και τεχνολογίες στον τομέα της παραγωγής ενέργειας, των βιομηχανικών διεργασιών, των μεταφορών, της γεωργίας, καθώς και της μείωσης της αποψίλωσης των δασών.

Οι χώρες πραγματοποιούν τις πλέον κατάλληλες τεχνολογικές επιλογές για τις ίδιες, συχνά υποστηριζόμενες από εκτιμήσεις των τεχνολογικών αναγκών τους και τη γνώμη του Κέντρου και Δικτύου Τεχνολογίας του Κλίματος (CTCN). Η καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της αναγκαίας κλιμάκωσης της μεταφοράς τεχνολογίας, εξαρτάται από την εθελοντική συνεργασία με φορείς του ιδιωτικού τομέα για την ανάπτυξη, τη χρηματοδότηση και τη χρήση τεχνολογίας. Η διατήρηση των υφιστάμενων κανόνων διανοητικής ιδιοκτησίας είναι σημαντική.

Το πρωτόκολλο θα πρέπει να αναγνωρίζει τον ρόλο που διαδραματίζουν ήδη η Τεχνολογική Εκτελεστική Επιτροπή και το Κέντρο και Δίκτυο Τεχνολογίας του Κλίματος, σε συνδυασμό με μεταρρυθμισμένη διαδικασία εκτίμησης των τεχνολογικών αναγκών.

7.4. Ανάπτυξη ικανοτήτων

Η ανάπτυξη ικανοτήτων θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της στήριξης όλων των δραστηριοτήτων σχετικά με το πρωτόκολλο, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού προσαρμογής, των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων, της καταγραφής των εκπομπών, της μεταφοράς τεχνολογίας και των έργων περιορισμού των εκπομπών. Επομένως, η ανάπτυξη ικανοτήτων θα πρέπει να εξασφαλίζεται από τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την υποστήριξη δραστηριοτήτων στους τομείς αυτούς και πρέπει να είναι ειδικά προσαρμοσμένη στις ανάγκες των χωρών.

Οι υφιστάμενες ρυθμίσεις στο πλαίσιο της σύμβασης μπορούν να ενισχυθούν, αν και το φόρουμ του Durban για την ανάπτυξη ικανοτήτων θα εξακολουθήσει να είναι ο κατάλληλος

χώρος για συζητήσεις σχετικά με το θέμα αυτό. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να ενσωματώσει την ανάπτυξη ικανοτήτων στο πρόγραμμα στήριξης των δράσεων για το κλίμα στις αναπτυσσόμενες χώρες, μεταξύ άλλων σε σχέση με τις δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών.

Η διάσκεψη του Παρισιού θα πρέπει να συμφωνήσει να βοηθήσει τις χώρες που χρειάζονται βοήθεια για να καταρτίσουν καταλόγους εκπομπών, να δημιουργήσουν συστήματα παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης, καθώς και να αναπτύξουν στρατηγικές ανάπτυξης χαμηλών εκπομπών και ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή με κατάλληλες δομές κινήτρων.

8. ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

Τους επόμενους μήνες, η ΕΕ θα εντείνει τις διπλωματικές της προσπάθειες για το κλίμα με την προοπτική της διάσκεψης του Παρισιού. Οι υπουργοί Εξωτερικών ενέκριναν ένα σχέδιο δράσης για τη διπλωματία στον τομέα του κλίματος, το οποίο εκπονήθηκε από κοινού από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και την Επιτροπή.

Περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

- να καταστεί το θέμα της αλλαγής του κλίματος στρατηγική προτεραιότητα στον πολιτικό διάλογο, μεταξύ άλλων σε συνεδριάσεις των G7 και G20 και στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών·
- να προωθηθεί η ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και με ανθεκτικότητα έναντι της κλιματικής αλλαγής και των καταστροφών μέσω της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ· και
- να συνδεθεί η αλλαγή του κλίματος με τις πιθανές μακροπρόθεσμες συνέπειές της, συμπεριλαμβανομένων των προβλημάτων στον τομέα της ασφάλειας.

Επιπλέον, άλλες πολιτικές της ΕΕ μπορούν να υποστηρίξουν ενεργά τους στόχους της ΕΕ κατά τις διεθνείς διαπραγματεύσεις και την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σε χώρες-εταίρους. Οι πολιτικές αυτές μπορούν να βοηθήσουν τις χώρες-εταίρους κατά την προπαρασκευαστική φάση του πρωτοκόλλου και αργότερα κατά την εφαρμογή του. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι εξής:

- Η οικονομική και αναπτυξιακή συνεργασία. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι ήδη οι κύριοι πάροχοι επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας και χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στις αναπτυσσόμενες χώρες. Το 2013 η ΕΕ χορήγησε πάνω από 9,5 δισεκατομμύρια ευρώ για τη χρηματοδότηση μέτρων αντιμετώπισης της αλλαγής του κλίματος. Η ΕΕ θα πρέπει να εξακολουθήσει να ενσωματώνει τους στόχους για την κλιματική αλλαγή στην οικονομική και αναπτυξιακή συνεργασία. Για τον σκοπό αυτό, για την περίοδο 2014-2020 έχει ήδη συμφωνηθεί ότι τουλάχιστον το 20 % της αναπτυξιακής βοήθειας της ΕΕ, δηλαδή ποσό της τάξης των 14 δισ. ευρώ, θα πρέπει να αφορά το κλίμα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, επίσης, να ορίσουν σαφείς στόχους για την ενσωμάτωση. Επιπλέον, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει να εντείνουν τον συντονισμό όσον αφορά τη

χρηματοδότηση της καταπολέμησης της αλλαγής του κλίματος σε παγκόσμιο επίπεδο για την ενίσχυση του αντικτύπου και της αποδοτικότητας.

- Η επιστημονική έρευνα, η τεχνολογική ανάπτυξη και η πολιτική καινοτομίας. Η ΕΕ θα επωφεληθεί περισσότερο από το γεγονός ότι το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζοντας 2020» είναι πλήρως ανοικτό στη συμμετοχή τρίτων χωρών και παρέχει χρηματοδοτική στήριξη σε λιγότερο αναπτυγμένες χώρες. Η ΕΕ θα προωθήσει την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τη δέσμευσή της να επενδύσει στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος με ποσό που ανέρχεται σε τουλάχιστον 28 δισ. ευρώ για δράσεις που αφορούν το κλίμα. Ένα μέρος του ποσού αυτού θα επιτρέψει την ευρεία διεθνή συνεργασία για να διατεθούν στην αγορά οι τεχνολογίες που αφορούν το κλίμα και να εκπαιδευτούν οι επιστήμονες και οι επιχειρηματίες και θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της διπλωματία στον τομέα του κλίματος.
- Εμπορική πολιτική. Στις διμερείς εμπορικές τους συμφωνίες, η ΕΕ και οι εταίροι ελεύθερων συναλλαγών δεσμεύονται να προωθούν τους στόχους για το κλίμα και να εφαρμόζουν αποτελεσματικά την UNFCCC, μεταξύ άλλων μέσω τακτικών, δομημένων διαλόγων και συνεργασίας σχετικά με ζητήματα που αφορούν το εμπόριο και το κλίμα. Στο πλαίσιο του συστήματος ΣΓΠ+, η ΕΕ προσφέρει καλύτερη πρόσβαση στην αγορά σε αναπτυσσόμενες χώρες οι οποίες έχουν κυρώσει και εφαρμόζουν αποτελεσματικά διεθνείς συμβάσεις, μεταξύ των οποίων και εκείνες που αφορούν την αλλαγή του κλίματος. Στο πλαίσιο του ΠΟΕ, η ΕΕ συνεργάζεται με τους εμπορικούς της εταίρους για τη σύναψη σημαντικής διεθνούς συμφωνίας όσον αφορά την απελευθέρωση του εμπορίου περιβαλλοντικών αγαθών και υπηρεσιών, πριν από το τέλος του 2015, έτσι ώστε να αυξηθεί η διάδοση και η υιοθέτηση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών.
- Περιβαλλοντική πολιτική. Η υλοποίηση των δεσμεύσεων της ΕΕ στο πλαίσιο του παγκόσμιου στρατηγικού σχεδίου για τη βιοποικιλότητα, όπως εγκρίθηκε από τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και παράλληλα θα δημιουργήσει κοινωνικά, οικονομικά και πολιτιστικά οφέλη.
- Μείωση του κινδύνου καταστροφών. Η συνεργασία της ΕΕ για τη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών⁴, που περιλαμβάνει την ανάπτυξη εθνικών εκτιμήσεων κινδύνου, που περιλαμβάνει την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος και την ενίσχυση των ικανοτήτων διαχείρισης του κινδύνου, συμβάλλει στην ενίσχυση της προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος.

9. ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Η ΕΕ πρέπει:

- να υποβάλει δική της INDC έως το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2015.

⁴ Τα άρθρα 5 και 6 της απόφασης 1313/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί ενωσιακού μηχανισμού πολιτικής προστασίας

- να ενθαρρύνει τις μεγάλες οικονομίες να αναλάβουν ηγετικό ρόλο μέσω έγκαιρων και φιλόδοξων INDC, ιδίως στο πλαίσιο του φόρουμ των μεγάλων οικονομιών, της G20 και της G7·
- να ενθαρρύνει και να υποστηρίξει, κατά περίπτωση, την εκπόνηση φιλόδοξων INDC από όσο το δυνατόν περισσότερα μέρη·
- να προωθήσει τη φιλόδοξη παγκόσμια δράση για το κλίμα, ώστε να καταστεί κεντρική προτεραιότητα των διπλωματικών σχέσεων της και του διαλόγου της με τις χώρες-εταίρους·
- να προωθήσει, μέσω της UNFCCC και άλλων πολυμερών και διμερών συζητήσεων, την έγκριση ενός φιλόδοξου, διαφανούς και δυναμικού πρωτοκόλλου, όπως περιγράφεται ανωτέρω·
- να επιδείξει και να εξασφαλίσει τη σταθερότητα και την προβλεψιμότητα της δημοσιονομικής στήριξης την οποία διαθέτει συλλογικά η ΕΕ στους διεθνείς εταίρους της για τις χαμηλές εκπομπές και την ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή ανάπτυξη·
- να ασκήσει πίεση για την ταχεία απελευθέρωση του εμπορίου περιβαλλοντικών αγαθών και υπηρεσιών, πριν από το τέλος του 2015·
- να εξασφαλίσει ότι η κλιματική δράση είναι συνεπής με τις διαπραγματεύσεις των Ηνωμένων Εθνών για τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και τη χρηματοδότηση της βιώσιμης ανάπτυξης για την περίοδο μετά το 2015 και το μετά το 2015 πλαίσιο για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών· και
- να διασφαλίσει ότι η δεύτερη περίοδος δέσμευσης του πρωτοκόλλου του Κιότο θα κυρωθεί πριν από το τέλος του 2015 από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της, καθώς και από όσα μέρη είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί ότι θα τεθεί σε ισχύ.

Η Επιτροπή θα διοργανώσει διεθνή διάσκεψη για τη βελτίωση της αμοιβαίας κατανόησης των διαφόρων INDC και του επαρκούς επιπέδου της συλλογικής τους φιλοδοξίας, και θα διευκολύνει την ανοικτή ανταλλαγή απόψεων πριν από τη διάσκεψη του Παρισιού. Η διάσκεψη αυτή θα έχει ως στόχο να φέρει σε επαφή τις χώρες-εταίρους, τους βασικούς εμπειρογνώμονες από τον πανεπιστημιακή κοινότητα, ομάδες προβληματισμού και διεθνείς οργανώσεις και θα πραγματοποιηθεί τον Νοέμβριο του 2015.

Έως τα μέσα του 2015, η Επιτροπή θα αρχίσει επίσης να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο νομοθετικές προτάσεις για την υλοποίηση του πλαισίου για το κλίμα και την ενέργεια με ορίζοντα το 2030.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ενσωματώνει την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής στην οικονομική και αναπτυξιακή συνεργασία της, να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για τη στενότερη συνεργασία με τα κράτη μέλη όσον αφορά την παροχή χρηματοδότησης της ανάπτυξης που σχετίζεται με το κλίμα και να αξιοποιεί περισσότερο τη δυνατότητα πρόσβασης στα επιστημονικά προγράμματά της έρευνας και καινοτομίας για την υποστήριξη των διεθνών εταίρων της κατά την εκτέλεση των δεσμεύσεών τους στο πλαίσιο του νέου πρωτοκόλλου.

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να υποστηρίξει την προτεινόμενη προσέγγιση το συντομότερο δυνατόν.

Πίνακας 1: Η προτεινόμενη εθνικά καθορισμένη πρόθεση συνεισφοράς της ΕΕ

Η δέσμευση	
Τύπος	Απόλυτη μείωση σε σχέση με τις εκπομπές του έτους βάσης.
Κάλυψη	Σύνολο της οικονομίας.
Πεδίο εφαρμογής	Όλα τα αέρια θερμοκηπίου που δεν ελέγχονται από το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ: διοξείδιο του άνθρακα (CO ₂), <ul style="list-style-type: none"> • μεθάνιο (CH₄) • υποξείδιο του αζώτου (N₂O) • υδροφθοράνθρακες (HFCs) • υπερφθοράνθρακες (PFCs) • εξαφθοριούχο θείο (SF₆) • τριφθοριούχο άζωτο (NF₃)
Έτος βάσης	1990.
Περίοδος	2021 έως και 2030.
Επίπεδο μείωσης	Μείωση των εκπομπών της ΕΕ κατά τουλάχιστον 40 % το 2030.
Ποσοστό των εκπομπών που καλύπτονται	100%.
Γεωργία, δασοπονία και άλλες χρήσεις γης που περιλαμβάνονται	Ναι.
Καθαρή συνεισφορά των διεθνών μηχανισμών που βασίζονται στην αγορά	Καμία συνεισφορά από διεθνή πιστωτικά μόρια.
Διαδικασία σχεδιασμού	Έγκριση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 23ης και 24ης Οκτωβρίου 2014 του πλαισίου πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια 2030 (EUCO 169/14). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προετοιμάσει τις νομοθετικές προτάσεις για την εφαρμογή του πλαισίου με ορίζοντα το 2030 (πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2015), συμπεριλαμβανομένης της χρήσης γης, της αλλαγής της χρήσης γης και της δασοπονίας.
Θεμιτή και φιλόδοξη	Η δέσμευση αυτή συμφωνεί με τις πολιτικές της ΕΕ για την επίτευξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών, που θα δίνει τη δυνατότητα να επιτευχθεί ο στόχος της μη υπέρβασης των 2°C. Αυτό τοποθετεί την ΕΕ σε αποδοτική από άποψη κόστους πορεία για μακροπρόθεσμες μειώσεις των εγχώριων εκπομπών κατά 80 %, σύμφωνα με την εκτίμηση των μειώσεων (IPCC) που απαιτούνται από τις αναπτυγμένες χώρες ως ομάδα, ώστε να μειωθούν οι εκπομπές κατά 80-95 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2050. Η ΕΕ έχει ήδη υπερβεί τις εκπομπές της. Σύμφωνα με τη βάση δεδομένων EDGAR, οι εκπομπές από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ ανήλθαν το 1979 σε περίπου 6,4 Gt ισοδύναμου CO ₂ .
Βασικές υποθέσεις	
Εφαρμοζόμενο κριτήριο μέτρησης	Δυναμικό θέρμανσης του πλανήτη σε χρονικό διάστημα 100 ετών σύμφωνα με την 4η έκθεση αξιολόγησης IPCC.
Μεθοδολογίες εκτίμησης των εκπομπών	Κατευθυντήριες γραμμές IPCC του 2006.
Προσέγγιση λογιστικής	Ολοκληρωμένο λογιστικό πλαίσιο, δραστηριότητα ή προσέγγιση βάσει

<p>για τη γεωργία, τη δασοπονία και άλλες χρήσεις γης</p>	<p>εκτάσεων, για τις εκπομπές και αφαιρέσεις από τη χρήση γης, την αλλαγή χρήσης γης και τη δασοπονία, με βάση: i) κανόνες, όπως συμφωνήθηκε στο 2/CMP.7, εφαρμοστέες αποφάσεις της διάσκεψης των μερών και τη νομοθεσία της ΕΕ (απόφαση 529/2013/ΕΕ)· και ii) το σημερινό επίπεδο περιβαλλοντικής ακεραιότητας.</p>
<p>Πεδίο κάλυψης</p>	
<p>Τομείς/κατηγορίες πηγών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενέργεια <ul style="list-style-type: none"> ○ Καύση καυσίμων <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενεργειακές βιομηχανίες ▪ Μεταποιητικές βιομηχανίες και κατασκευές ▪ Μεταφορές ▪ Λοιποί τομείς ▪ Άλλα ○ Διαφεύγουσες εκπομπές από καύσιμα <ul style="list-style-type: none"> ▪ Στερεά καύσιμα ▪ Πετρέλαιο και φυσικό αέριο και άλλες εκπομπές από την παραγωγή ενέργειας ○ Μεταφορά και αποθήκευση CO₂ • Βιομηχανικές διεργασίες και χρήση προϊόντων <ul style="list-style-type: none"> ○ Βιομηχανία ορυκτών προϊόντων ○ Χημική βιομηχανία ○ Μεταλλουργία ○ Μη ενεργειακά προϊόντα από τη χρήση καυσίμων και διαλυτών ○ Ηλεκτρονική βιομηχανία ○ Χρήσεις προϊόντων ως υποκατάστατων για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στριβάδα του όζοντος ○ Άλλες μεταποιήσεις και χρήσεις προϊόντων ○ Άλλα • Γεωργία <ul style="list-style-type: none"> ○ Εντερική ζύμωση ○ Διαχείριση κόπρου ○ Ορυζοκαλλιέργεια ○ Γεωργικά εδάφη ○ Προγραμματισμένες πυρκαγιές στη σαβάνα ○ Καύση γεωργικών καταλοίπων ○ Ασβέστωση ○ Χρήση ουρίας ○ Άλλα λιπάσματα που περιέχουν άνθρακα ○ Άλλα • Απόβλητα <ul style="list-style-type: none"> ○ Διάθεση στερεών αποβλήτων ○ Βιολογική επεξεργασία στερεών αποβλήτων ○ Αποτέφρωση των αποβλήτων και καύση τους σε ανοικτό χώρο ○ Επεξεργασία και έκχυση λυμάτων ○ Άλλα • Χρήση γης, αλλαγή χρήσης γης και δασοπονία, σύμφωνα με την απόφαση 529/2013/ΕΕ <ul style="list-style-type: none"> ○ Δάσωση, αναδάσωση ○ Αποδάσωση

	<ul style="list-style-type: none">○ Διαχείριση δασών○ Διαχείριση καλλιεργήσιμων εκτάσεων○ Διαχείριση βοσκοτόπων○ Ή υπολογισμός χρήσης ισοδύναμης επιφάνειας σύμφωνα με τις κατηγορίες UNFCCC για την υποβολή έκθεσης○ Άλλες κατηγορίες/δραστηριότητες που επιλέγονται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της ως συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου του Κιότο και της τροποποίησης της Ντόχα.
--	---